

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor. Egészévre 8 kor.
Fél évre 4 „ Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Közigazdasági viszonyaink.

Hogy a civilizáció útján helyes irányban haladva munkásságunkat öntudatosan, bizonyos elvek szolgálatában kifejthessük; annak legelső és legfőbb feltétele az, hogy a korszellemnek az egész világegyetemet irányító tanai nálunk is termékeny talajra találjanak, a viszonyokhoz mértén érvényesüljenek.

Ismételjük: a viszonyokhoz mértén.

Égalji és földrajzi viszonyaink az országban általánosan divó közigazdasági rendszertől eltérő foglalkozási körre utalnak minket itt a Zsilvölgyben.

Kevés földünk van s az sem terem szemes kalászatokat, sem szőlőfürtöket, annál több kincset rejt a föld méhe. De talajunk termőképessége még is jelentékeny alapot szolgáltat a mezőgazdaság kifejtésére, értékesítésére. Ez azonban csaknem kihasználatlanul, parlagon hever.

A céltudatos munkásság tehát nem fejtetik ki, még annak a kevés termőtalaj hozamának értékesítésére sem. Azt hozzák fel magyarázatul, hogy havasok között, oly magasan fekszik völgyünk, miszerint jövedelmezőbb gazdasági üzemet folytatni nem lehet itt.

Ennek a gyarló mentségnek czáfolatául Sveiczre hivatkozunk, melynek örökkévaló takart bércei között sokkal magasabban fekszenek a szűk völ-

gyek, tehát kedvezőtlenebbek az éghajlati viszonyok s még is dúsan jövedelmező jószágtenyésztést űz stegzdasága, sajtttermelése nemes kincseivel jutalmazza az okszerű és a viszonyokhoz mért munkásságot.

A mezőgazdaságnak egyedüli számottevő ága a jószágtenyésztés lehetne itt, de ez annyira el van hanyagolva s oly ferde irányban van fejlesztve, hogy itt inkább állatkinzásról, mint jószágtenyésztésről lehet szó. Ezért oly szegény, ezért van oly nyomasztó viszonyok között a nép, mely kizárólag jószágtenyésztésből él.

Egy sveiczi tehén akár tejelésre, akár eladásra ötször-hatszor többet ér mint a zsilí tehén. Ugyan ezen arány áll egyéb szarvasmarhákra is. Ott gondozzák, tenyésztik a jószágot; itt pedig kinözzák. Ott súlyt helyeznek a fajra és tenyésztésre; itt esenevész, — koresfaj tengődik. És ez, nemcsak a tenyésztők érdekéből, hanem közigazdasági, általán közérdekből káros, sőt megbocsájt-hatlan hiba annál is inkább, mert könnyű volna ezt a bajt orvosolni.

Óslakosaink nem akarnak haladni a korrall ezért a kultúra, a civilizáció kizsoritja őket ősi feltekeikről. E miatt zugalódnak, jajveszékelnak s nem okulnak azon tapasztalaton sem, hogy közvetlen szomszedságukban ugyanazon termőképességű földön egyik-másik intelligens birtokos egy évben ugyanannyi értékű káposztát s más zöldség-félét termel, mint amennyi a műveletlenül, parla-

gon hagyott hason minőségű és területű föld forgalmi értéke. Kihasználatlanul-terméketlen, sivárrá lesz az óslakosok földje s nem értékesül azon munkaerő sem, melyet ezen emberanyag, ezen erőteljes faj kifejthetne.

Visszatérve a jószágtenyésztés kérdésére megjegyzük, hogy a faj kiválasztás és nemesítés fontos ügyére egyáltalán semmi súly sem helyeztetik. A gondozásról meg szó sem lehet. A szegény állatok egész éven át a szabad égalatt sinlődnak, télen át a hóban, ősszel és tavasszal a sárban térdig álldogálnak, nem fekhethetnek, nem pihenhetnek, természetesen elsenyednek.

Ez a legbrutálisabb állatkinzás, melyre felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét egyrészt állategészségügyi, másrészt állatvédelmi szempontból. A közigazdasági és magánérdek előmozdítását nem is hangsúlyozva.

Intelligens emberek fogták védelmükbe ezt a jószágtenyésztési rendszert, azt állítván, hogy a fenforgó viszonyok között, ez a helyes.

Elszomorító jelensége ez az érzéketlenségnek, avagy annak tulajdonítható, hogy találkoznak olyanok, kik a parasztság művelődésének és anyagi haladásának ellenségei.

Legutóbb egyet esavarítottak az adóprésem s mult pénteken a heti piacra annyi szarvasmarhát hajtottak fel, hogy az előző héten tartott országos vásár alkalmával sem árultak többet. Ez is bizonyítja, hogy óslakosainknak egyedüli jövedelmi

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Jó dolog.

(Éneklí egy kutya).

Jó dolga van a kutyának,
Jó dolgom van énnekem.
Akármilyen idők járnak,
Jól íhatom, ehetem.

Kevés nagyon a mit dobnak
Kis falatka az nagyon,
Hanem én a tányéroknak
Fenekét is kinyalom.

Néha fejemhez is dobják
Egy helyen a csontokat,
De ha évier egyik gazdám,
Ugy jön, hogy más befogad.

Mert akit még megugattam
Tegnap nap reggelén,
Annak ma farkát csóválók
S hü kutyája leszek én.

S a mint ekkor gazdám más lett,
Én is mássá válom át;
Ma még voltam szabad szájjal,
Holnap hordok szájköcsért.

Járok egyre én lenyírcra,
Járok másszor bojtosan,
A hogy a gazdám akarja,
A hogy neki kedre van.

De így, vagy úgy, bármely bőrben,
Jellemem: hogy ugatok
S mindenféle körülmény közt
Én csak kutya maradok.

T. K.

Hogyan talál haza a postagalamb.

Sokan vannak — még a galambkedvelők között is — azon hitben, hogy mint a gólya vagy a fecske, tavasszal a távol Afrika partjairól is visszatalál hozánk, azon városba, azon házba, a hol előbb fészkel, épp úgy a postagalamb is, messze elvitetvén, ösztöne által jut vissza, talál rá fészkeére.

A postagalambászok jól tudják, de a laikusokat is könnyen meg lehet győzni, hogy arra kevés befolyása van az ösztönnek.

Az ösztön ugyanazon fajnál általános és nem egyéni tulajdonság. A gólyánál, valamennyi egyforma biztonsággal talál vissza fészkeére, míg a postagalambok közül még meg is díjazták, a melyik egyénileg kiválik, a többieknel nagyobb tehetsége lévén ahhoz, hogy mielőbb haza találjon.

Ha egy fecskét úgy nyár közepén, meggyűrítzve fészketől pár száz kilométer távolságból eleresztünk, az csak igen ritkán, véletlenül fog hazatalálni; holott tavasszal, mikor ösztöne hajtja, még Afrikából is egész biztosan visszakerül. A postagalamb az év bármely szakában (eltekinve az időjárástól) ugyanazon tájékozottsággal és megfigyelő képességgel fog utjára lelni.

Hazajutásának főoka a forró honvágy, hogy fészketől eltávolítva, chséget, szomjuságot eltűrve, fáradsággal nem törődve, csak azon vágyó ezél lebeg szeme előtt, hogy honát mielőbb elérhesse! És ezen ezélját eléri a többi galambokén felül emelkedő magasabb intelligenciája, tartós emlékező tehetsége, kitűnő megfigyelő és tájékozó képességével.

A galamb mindig a tetők fölött tartozkodik, azaz ő állandó, megszokott látképe s azok közt eltud igazodni oly könnyedséggel, mint a hogy mi a megszokott utcainkban könnyen haza találunk.

A mi postagalambjaink ily magasságból keresik a helyet, hová visszavágnak s mivel az ő látképességük az emberénél sokkal erősebb, ők még 80—90 km. távolságból is felismerik a keresett helyet úgy,

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN”

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszazavarásolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos telt-ségét. A testbőrt bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy téglya ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénzt beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói ut 88. sz

forrása a marhatenyésztés volna. Ha pénzre van szüksége, csak abból remél.

És mit tapasztaltunk?

Azt, hogy a felhajtott jószágok kilencztized részét visszahajtották. Nem keltek el. Szánalom volt nézni is a csenevész állatokat, pedig most vannak legjobb erőben, midőn az eső, hó és hideg még le nem esigázta őket s egyenesen a jó legelőről hajtottak. Mi lesz ezekből a szegény párák-ból tavaszig? Csont és bőr. Az ilyen szarvasmarhát nem veszi meg, nem használhatja senki.

A nép és közgazdasági viszonyaink javítása, fejlesztése érdekében ezt a szomorú állapotot szanalni kell. Ez a hivatottak nemes feladata.

Az ismert és sokat használt jelszavak között egy sincs nagyobb, szebb és hatalmasabb, mint az altruizmus. Mert van-e dicsőbb fogalom annál, mely célul a mások boldogulását tűzi ki, még az én rovására történik?

Sajnos e fogalom csak mint ideális dolog lebeg a mai egoista társadalom előtt és csak alig néhányan tudták annak magasztosságát átérteni. Rég letűnt idők dicső férfainak nagy példái, a a ködös homályba burkoltan csak néha-néha csilamlanak fel, hogy annál nagyobb nagyobb bámulattal, annál több ihlettel tekintünk emberfeletti nagyságukra.

A legnagyobb szükség idején, az új század hajnalán közéletünk sivar tengeréből nem bukkan fel, nem emelkedik ki egy ujkori altruista, ki tétlenek káprázatos fényével világosságot áraszt a kisszerű utódok homályhoz szokott gyenge szeméi elé.

Megkellene ismertetni és értelmezni a szegény néppel a saját javára szolgáló módokat és eszközöket. Első sorban a templom is iskola tehetnének ezen ügyben legtöbbet. A tanítók és papok legközvetlenebbül érintkeznek és legintézetesebb tudnak hatni a köznépre. De a hatóságnak sem szabad közönyösen venni ezt az elszomorító jelenséget. A közgazdasági érdekek előmozdítására, céltudatos fejlesztésére a hatóságnak irányítóan közrehatni, hazafias feladatát képezi. Tenyésztés apaállatok beszeresztetése, a tenyésztés ellenőrzése által a jószágállományt értékesíteni nemzetgazdasági érdekből is indokolt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hymen.** Társadalmi életünk számos előkelő, tekintélyes családjának jelenlétében kötött házassági frigyet f. hó 18-án d. u. 1/25 órákor Sebő Jenő m. v. hivatalnok, tart. es. és kir. hadnagy Varjassy Vilma urhölgygel. Násznagyok voltak, a menyasszony részéről: Varjassy Árpád kir. tanácsos, Arad szab. kir. város és

hogy egy 3 éves, jó fajú, kitűnő megfigyelő képességgel bíró postagalamb, ily távolságból minden trenírozás nélkül, bármely irányból, pusztán az egyenes látás következtében, néhány percnyi vagy negyedórás tájékozódás után — a meddig az ismerős vidéket a távol ködéből kiismerné — egyenesen, torony irányában hazarepül.

Hogy a galambkedvelők még ennél sokkal kisebb táyra is treníroznak, annak egyrészt az az oka, hogy a trenírozásban fiatal galambok és kevésbé kiváló képességek is vannak, másrészt és főképpen pedig azért, hogy a galambok már a kis távolságokon beleszokjanak a repülési irányba, mert később, ezen irány megszokása képezi a legbiztosabb alapját a hazatalálásnak.

Nagyobb távolságról, a honnan már semmit sem lát az ismerős vidékből, sőt még a legutóbbi röpítési állomásig sem bír ellátni, nincs előtte semmi tájékoztató, semmi ismerős tárgy; akkor repül egyenesen a megszokott irányban mindaddig, míg valami ismerős tájakra nem akad. Hogy ezt az irányról ismeri föl, azt bajos volna megmondani. Mivel leginkább reggel eresztik fel őket, hát valószínűleg a napnak állása szerint tájékozódnak, továbbá az ország geográfiai helyzete szerint nagyobb területű sikszagok, hosszasan húzódó maga-

Aradvármegye kir. tanfelügyelője és a vőlegény részéről: Marek Mór, a zsili járás fogyasztási adó bérlelője; a násznagyasszonyi tisztet Varjassy Árpádné és Marek Mórné urnők teljesítették lekötendő szívélyességgel és szeretettelossággal. Koszorulányok voltak: Dombora Ilonka, Janesó Etelka és Varjassy Giza urhölgyek s vőfelek. Sebő Ödön, Varjassy Béla és Gerbert Ottó. Az impozans nászmenet felvonulását nagyszámu közönség szemlélte gyönyörködve s osztatlan elismeréssel kinyilvánítva, hogy díszesebb nászkiéret még itt aligha emelte a házassági frigykötés ünnepelességét. Meglepően szép volt Gerbert Guidó bányatulajdonos virággal díszített négyes fogata, melyet ezen alkalomra becsajított az ifjú pár rendelkezésére. Házasságkötés után Dombora László anyakönyvezetett szívélyes szavakkal üdvözölte az új házasságot s a nászmenet a szebbnél-szebb fogatok hosszú során kísérté az egybekelteket az öröm szülők: Varjassy István és neje lakására s onnan a szerencsekívánatok tolmácsolása után a vendégek a Berger-féle vendéglőbe vonultak, melynek nyári helyisége ezen alkalomra fenyvesligetű volt izlésesen átalakítva. Esti 8 órákor fenyvesen terített s dusan megrakott asztalok körül lakomához ült a distingált uri társaság. Ősi szokás szerint az első pohárköszöntőt a menyasszony násznagya: Varjassy Árpád mondotta az új házasságra és az örömszülőkre. Meghatóan és találaton esetezte a szülő szeretetét és gondosságát áldást s úgy is mint rokon úgyis mint a menyasszony és családjának képviselője, mely sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy a vőlegény nagyrabecsült szülei e szép ünnepségen részt nem vehettek személyesen s csak a vőlegény fivére által képviseltethették magukat. Marek Mór az örömszülőket, Kósa Mihály az újpárt, a szülőket, majd Varjassy Árpád, kir. tanácsos kir. tanfelügyelőt és násznagyot ültette, Zádory Károly a jelenlévő urhölgyek boldogságáért ürített poharat, Dombora László a násznagyokat, majd Fodor, szászvárosi főszolgabíró, Gerbert Ottó az ifjú párt és a koszorulányokat ültette, végül Varjassy István a maga neje és családja nevében köszöntö meg a vendégeknek, hogy családi örömlükben osztozni szíveskedtek. Majd kihirdték az asztalok egyszerű s kezdődött a tánc, mely vidám jó kedv mellett viradig tartott. A lakodalmi asztali és tánc zenét: Lakatos Béla jól szervezett zenekara szolgált általános meglegedésre. Zavartalan boldogságot kívánunk a megkötött frigyhez.

— **Személyi hireink** között laponk legutóbbi számában említést tettünk arról, hogy vármegyénk szeretett alispánja, mint a nemzetközi határbejáró bizottság elnöke Petrozsényben van. Véletlenül azonban „Hunyadvármegye” helyett „Csongrádvármegye”-t írtunk a tudósításban, melynek már szövegéből is kitűnik ez az ártatlan tévedés, melyről nem is tettünk volna említést, ha nem akadtak volna olyan kedves jóakarók, a kik ebből tendenciozus roszhírszemiséggel terhünkre tőkét kovácsolnak.

— **Itt az ősz.** Előgett a nyár perzselő heve, sőt az őszi nap enyhe sugarai elé is kavargó felhők tolnak. Megszűnt a méla őszi fény s hívős szellők borzongatják a járókelőket, enyh helyre siet mindenki. Egyik rész a kávéházak s vendéglőkben keres menedéket. Ezek azok, a kiket nem lehet frigyelni, máshol folgyul a családi lámpa szelid világa, pattog a kandalló barátságos nyajas tüze s duruzsolnak a szamovárok kekes lángnyelvei. Apa és anya boldogító kedvveléssel hallgat-

sabb hegyláncok és folyók után igazodnak. Ha így a helyes irányt eltalálták, csakhamar találkoznak már egyszer átrepült, ismert vidékekkel, melynek minden jelentősebb tárgyára emlékeznek, míg végre hazaérve, némelyek vig szárnysattogással, kerülnek párszor körül a házat, míg mások, a mint közel érnek, nyilsebesen csapnak le egyenesen a padlásjukra.

Egy részük irányt téveszt, melyen több száz kilométer repülve, teljesen idegen területre téved, honnan visszafordulva, már nem bír eligazodni, de azért nincs nyugta, sokszor hetekig kétségbeesetten röpköd erre, arra, csak a legszükségesebbet pihenne, küzd éhséggel és szomjúsággal, hogy szeretett honát újra fel lehessen. Neha sikerül, legtöbbször azonban ragadezok körmei közé kerülnek vagy gazdátlan galambesportokhoz északolkoznak.

Hogy az ostromlott Páris galambjai, lőghajókon széjjel eresztve az ország különböző részeiből minden trenírozás nélkül is tudtak hirt hozni, az azért történt mert egyes lőghajókban 30—40 galamb szállott meg ismeretlen vidéken, s ott ennyi galamb szabadon bocsátva, irányt keresven, a világ minden tája felé szerteszállott s így minden valószínűség szerint kettő-három közülük az igaz utra is kellett, hogy tévedjen.

ják kicsinyeik eszegeget. Ki tudja miről regélnek azok? Talán az ősröngöttek költészetéről, a hol sohasem pusztul a fenyőfa örökzöldje; talán most siratják a vészszel, viharral dacoló évszázados tölgyfát, melynek nekiszegi fejszéjét a kímélés, a nagyság örök ellensége, az ember és máglyára veti a koronás törzset! Vagy a föld sziklabordái közül kivájt feketegyémánt darabok duzzognak azért, hogy sok ezeréves nyugvó helyén nem hagyták pihenni az idők végtelenségeig! Ki tudja miről beszélnek? Mert mi azt képzeljük, hogy a mi emlékeink, a mi álmunk, a mi ábrándjaink nekünk számyra a kék-piros lángkoboldok ajkán, a mi szívünk vízhangja szólal meg egyhangu dudolásukban. Ugy van! Multunkra emlékezünk, a jövőbe tekinteni vágyunk mosolygó, enyhétadó világnál jó meleg kandallónk. De csak akkor vagyunk boldogok, ha szeretteinkkel ülünk körül. Mert az elhagyotthoz, a magánosság emberéhez te is kegyetlen vagy s csak azokról dudolatsz, a kik távol vannak, a kiktől úgy elsoport a kegyetlen s igaztalan végezt, mint az őz fagyos lehellettel lehullott sárguló falevelet tova űzi a zúgó vihar. Te légy üdvöz, őz kedves aján-deka, családi szobánk öröme, gyönyörűsége, kedves kandallónk! Soha el nem hamvadó szeretet szitta lángodat a barátságos, nyugalmas őszi és téli estéken!

— **Vármegyei közgyűlés.** Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 24-én tartja meg rendes évnegyedes őszi közgyűlését. A 93 számból álló tárgysorozatot felöllel meghívó mellé van esatolva a megye költségvetési sommázata, valamint az alispán kimerítő indokló jelentése a törvényhatósági közutak építési, kezelési és fentartási kiadásairól, másrészt az említett kiadások fedezésére szükséges bevételekről 1901—902. évekre szerkesztett költségelőirányzatához. Előre láthatólag még néhány ügy felvetetik a póttámsorozatba s így meghaladja a százat az elintézendő ügyek száma.

— Hunyadvármegye közigazgatási és gyámhatósági szükségleteiről, valamint az ezek fedezésére szolgáló jövedelmekről 1901. évre szóló költségvetési sommázat szerint a szükséglet: tisztviselő, segéd és kezelőszemélyzet fizetése és lakpénzére, szolgálati költségvetet béré és lakpénzére, ruházata és lótarási átalányára, hivatalos helyiségek és fogházak bérére, irodai szükségletekre, napidíjak és útiköltségekre, épületek fentartására, egyéb rendszeresített kiadásokra összesen: 236185 kor. 20 fill.-van előirányozva, melynek fedezetiül szolgál: állami javadalmazás 222170, eszelekvő kamatok —, ingatlanok jövedelme 20, adók járuléka 11380, különféle bevételek —, térítmények 1000, pótdad —. Összesen 234570 korona. Mutatkozik hiány 1615 kor. 20 fill.

— **Pályázatok.** A dévai járásban a veseli, valos-rai és alsó kajaneli körjegyzőségekben üresedésre jött segédjegyzői s helyettes anyakönyvvizetők állásokra f. hó 31-ig nyújtandók be a felszerelt kérvények.

— **A petrozsényi és járási ipartestületnek f. hó 17. napjára egybehívott közgyűlésén** a tagok oly eszelely számmal jelentek meg, hogy a gyűlés nem volt megtartható. Szomorú jelenség, hogy iparosaink a saját ügyeik intézése iránt ily eszelely érdeklődést tanúsítanak.

— **Bányaadományozás.** Pausperit Frigyes zalathnai főbányabiztos f. hó 17-én a Héjas-féle grafit telepen A. B. Iszkrony területén helyszíni szemlét tartott s a bányaaományozás iránti eljárást befejezte és a grafit telepet minden tekintetben megfélelőnek találta.

— **A házalással üzőtt visszalelések megszüntetése tárgyában** szentesítendő új törvény 1901. január 1-én lép életbe. Ha valahol, úgy különösen itt a Zsilvölgyben van okunk örömmel üdvözölni az utazó ügynökök-cözegére alatt üzőtt visszalelések megszüntetést célzó törvényes intézkedést. Többször felszólattunk azon galád tüzelnek ellen, hogy tisztességes kereskedőink s iparosaink kárára és rovására szélhámos ügy-bökök, a hiszekevény közönséget becsapták. Vannak tisztességesen eljáró kereskedelmi megbízottak, ezekre természetesen —, megjegyzésünk nem vonatkozik.

— **Ötven koronás bankjegyek** is lesznek. Az Osztrák-Magyar-Bank főtanácsának f. hó 19-én tartott ülésében az 50 koronás bankjegyek számára való ereleti rajzok bemutatattak és elfogadtattak.

— **Osztálysorsjegy-érdekelteknek.** A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság” (Budapest, (Gizella-tér, Haaspalota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, jelentékeny előnyöket és megszemenő biztonaságot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogyának el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beküldessenek.

Vidéki színészet.

Említettük, hogy a magyar királyi belügyminiszter gróf Fesztetich Andor a vidéki színészet felügyelőjévé kinevezte, és oly széles hatáskörrel ruházta fel hogy a vidéki színészet fontos ügyének rendezése a nevezett felügyelő kezében van letéve. A nemes főúr ambícióival látott feladata megoldásához.

Szemünk elé került az a memorandum, melyet gróf Fesztetich Andor készített a magyar vidéki színészet érdekében. Az új színészeti felügyelő derék munkát végzett a memorandum elkészítésével és annak adta jelét, hogy az akarat, meg a kellő ismeret is meg van benne, a vidéki színészet régen vajdó és rendezetlen ügyének dőlőre vitele iránt.

A javaslatban, melyet a belügyminiszteriumban már meg is vitattak, sok az igaz megszívlelendő terv, tanács a kerületi beosztás pedig határozottan meglepően braktikus.

A memorandum két első íve ékes szöveggel ecseteli a vidéki színészet dicső, ha mindjárt kezdetleges múltját, felsorolja hiányait bajait és keresi azon eszközöket, melyekkel segíteni lehetne. Beszél a vidéki színészet hivatásáról és a nemzetiségi és kulturális misszió mellé odaállítja a hangzatos jelmondatot: „A magyar színészet és drámairodalom fejlesztését a vidéki színésztől várom!”

Panaszkodik arról, hogy a vidéki színigazgatók csak ritkán állanak feladatuk magasztán és ezen úgy óhajtott segíteni, ha a jövőben „A színigazgatói engedély megadása szigorúbb kvalifikációhoz lesz kötve!” Ezek után áttér a memorandum tulajdonképeni céljára a: vidéki színészet rendezésére.

A javaslat szerint ez másként nem érhető el, mint úgy, ha a színészet Magyarországon nagyobb városokban állandósítatik, 4 vidéki városban ajánlja a magyar színészet egész évi rendszeresítését.

A javaslat megkülönböztet: állandósított városokat, első és másodrendű színházterületeket, összesen 22 színházterületet hoz javaslatba a tervezet s ezek között miniket legközelebbi érdeklőleg megemlíti, hogy: Marosvásárhely, Décs, Déva, Nagy-Szeben, Brassó és Gyulafehérvár egy kerületet képeznek, Petrozsény, nincsen sehová beosztva.

Igaz, hogy a tervezet szerint adtak még 5, vagy 6 kisebb színházterületnek engedélyt, melyek szintén is felkereshetők a kisebb helyeken, de csak a 22 kerületbe beosztott helyek elkerüléseivel.

Tapasztaljuk, hogy a fővárosi színházak s az állandó színházak bíró néhány nagyobb vidéki város eddig is lefoglalta a valamire való színészeket s más társulatoknál csak kivételesen működött egy-két számottevő színművész. Ezután lesz még 22 színházterület az országban s a színházterületek csak egyes kerületekre kapnak engedélyt, de arról is biztosítani, hogy ott konkurensük nem lesz, tehát existenciájukról gondoskodni fognak s így a használható színészeket ezek a társulatok lefoglalják. Elképzelhető tehát, hogy milyen szervezettel fog hírní az az 5-6 kisebb színházterület melyek meghatározott kerülete nem lesz, hanem vándorolhat egyik kisebb községből a másikba.

Ilyen viszonyok között nem számíthatunk arra, hogy valamire való színházterület Petrozsénybe jöjjön s gy már most, a hosszú, unalmas téli estékre gondolván szervezni kellene működő társulatot. Van Petrozsényben ehhez szép számú intelligens elem, és van művelt közönség, mely a nemesebb élvezetet nyújtó működő előadásokat erkölcsileg és anyagilag támogatja.

HIRDETÉSEK:

Üzlet-eladás.

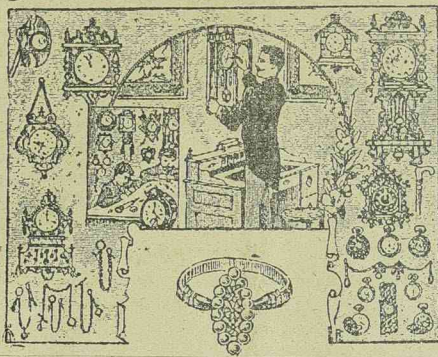
Családi okokból Petrozsényből végleg elfogok költözködni s ez okból a főutczán, Petrozsény főforgalmi pontján a Malea-híd mellett lévő, szép forgalmat biztosító fűszer és vegyes kereskedésemet előnyös feltételek mellett eladni szándékozom.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálok:

Kásás Sándor.

„Jó óráknak” legolcsóbb s legbiztosabb beszerzési forrása 3 évi írásbeli jótállás mellett

KRAUSZ A. ÉS TÁRSA
törvényszékieleg bejegyzett czég óra- és ékszerüzletében
Petrozsény, (Főutca).

A szélrózsa minden irányából, de különösen a külföldről (Bécsből, Csehországból, Linczből stb.) naponta százával érkeznek Petrozsénybe és vidékére ajánlatok és árjegyzékek, melyekben mesésen olcsó órákért ígérnek órákat s ékszereket és a hiszékeny közönség lépro meg, felül az ingerlő csábításnak s midőn a megrendelt tárgy helyett selejtes, értéktelen haszontalanság érkezik, nem tudja mitévő legyen s fél, hogy ha visszaküldi, még inkább becsapódik és még a posta szállítási díjjal is károsodik. Különösen az órákkal szedik rá a közönséget, melyet látatlanul rendelnek s kiváltva tapasztalják, hogy nem érnek semmit s ha szabályozás, kipróbálás végett helybeli órásnak átadják, akkor tapasztalják, hogy a javítás többe kerül, mintha helyben jótállás mellett jó órát vettek volna. Ajánljuk tehát nagyválasztékban készletben lévő kettő-fedelű ezüst remontoire óráinkat, melyek 16 koronáért s a kiállítás és minőség szerint megfelelő árban kaphatók s niki óráinkat 4 koroná 40 fillértől kezdődő vételárban.

Legjobb minőségű fali órák 4 kor: 60 fill. s feljebb, arany- és ezüsttárgyak szavatosság mellett a leg-

választékosabb kivitelben, a legelőnyösebb feltételek mellett kaphatók.

Cs. és kir. fémjelzéssel ellátott, 30 centiméter hosszú s 15 gramm súlyú valódi ezüst lánczok 2 kor: 60 fill.; 20 gr. súlyú 3 kor: 30 fill.; 30 gr. súlyú 4 kor: 80 fillért kaphatók.

Szolid s bizalmat érdemlő üzletünket, mint legelőnyösebb s legbiztosabb beszerzési forrást a nagyérdemű közönség szíves pártolásába ajánlja.

Kiváló tisztelettel:

Krausz József.

Mi a legújabb találmány!

Felelet: a hegedű hangú harmonika, melyen bár mely ezigány primás, vagy hegedűművész játékát is lehet utánozni és pedig 2 soros félhangokkal, továbbá:

Orgona és fuvola hangú harmonikák 6, 8, 10, 12, 16 és 20 koronától feljebb esengettyűvel és tremoloival.

Színházharmonikák minden fajta esengettyűvel;

Fuvolák 4, 6, 8 és 10 koronától feljebb;

Hegedűk 6 koronától feljebb;

Cziterák 4, 6, 10 és 16 kor. és feljebb (tollia verő vagy más fajta cziterák.)

Nemkülömben mindenféle hangszerek jutányos árban kaphatók;

Öcska, használt harmonikák ki javíthatnak, vagy becsesréteinek.

Szilágyi Albert

vezetése alatt levő hangszer üzletben,
ARADON, fő ut 21 szám alatt.

8-10

Temetkezési vállalat.

Tisztelettel tudatom Petrozsény és vidéke n. é. közönségével, hogy

a „Bukarest” szálloda mellett

= temetkezési vállalatot =

létesítettem, melyet folyó évi június hó 1-én megnyitottam

Elvállalom a legegyszerűbb s legliszesebb temetések rendezését a lehető legelőnyösebb feltételek mellett. Raktáramon mindig kész fa- és ércz koporsókat, koszuokat, szemfedőket a legnagyobb választékban tartom; továbbá fa-, kö- és vas-sirjeleket állítatok fel nagyon jutányos árak mellett.

Egy szép koporsó keresztel, szemfedél, alsó lepedő, fej párna és minden többi kelengyékkel együtt csak 24 korona.

A temetések alkalmával szükséges faklyákkal is rendelkezem.

Petrozsény, 1900. július hó.

Tisztelettel:

SÁROSSY JÓZSEF.

Nyomdásztanonczul

azonnal felvétetik egy megfelelő iskolai képzettséggel bíró, 14—15 éves, jól nevelt, legalább hat elemi osztályt, — vagy a középiskola két osztályát végzett ifjú

FIGULI ANTAL
könyvnyomdájában.

100—300 frtig

havonta megkereshető bármely foglalkozásu egyének által biztos- és becsületesen, tőke és risico nélkül hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helyiségében. Ajánlatok: „Könnyű kereset“ ezimen **Singer Gyula** hirdetési irodájába **Budapest, VI. Sziv-2—6** utca 56.

Legelőbb beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrad János

óragyár és aranyárak szállításiháza
BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb kezességű 15 év óta legjobb hírből álló gyártmányait.

Órak., arany- és ezüstárakban

A cég a cs. és kir. birodalmi sással van kitüntetve. Birtokosa arany és ezüst kiállítási örmeknek, valamint ezrekre menő írásbeli elismerő leveleknek. Az összes áruk a cs. kir. fémjelző hivataltól vannak f. l. vizsgálva és fémjelvezve. Megnemfelelő becsürelve vagy kiánatra a pénz visszaszolgáltatta lesz; ennélfogva minden kockázatot ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, jó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panczél-lánczok cs. és kir. fémjelzéssel 30 cm. hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levélbélyegek is elfogadhatók.

A szállítás utánvét vagy az összeg előleges beküldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.
12—50

1000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZEKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.
1.000.000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
81700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.165,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad-ostálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75	vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) „	1.50	„ 3.— „
egy fel (1/2) „	3.—	„ 6.— „
egy egész (1/1) „	6.—	„ 12.— „

utánvét mellett vagz az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-körut 4/a.

Frókbankházak: IV., Muzeum-körut II.
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó: **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben) utánvételezni kérem)
(postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Stearoptinum

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt: 2 korona.

A hatásáért kesességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltattja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével, vagy utánvéttel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában,

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.